

Plikt til å opplyse om felleskostnadene for borettslag

Borettslag skal gi noteopplysninger om felleskostnader og fellesgjeld. Det er fastsatt i forskriften om årsregnskap og årsberetning for borettslag. Formålet er blant annet å forebygge problemer med lavinnskuddsboliger.

Borettslag får plikt til å opplyse om hvilket beløp felleskostnadene vil øke med for hver borettslagsandel i tilfeller der fellesgjelden i henhold til nedbetalings-

plan vil øke i fremtiden. Dette skal sikre at eiere av borettslagsandeler og potensielle kjøpere får nødvendig oversikt over fremtidige kostnadsøkninger, blant annet der fellesgjelden er avdragsfri i en periode. Det skal også gjøre det enklere for eiendomsmeglere å oppfylle sin opplysningsplikt etter eiendomsmeglingsloven om fremtidige felleskostnader. Det skal også gis en oversikt over hvordan fellesgjelden er fordelt på de ulike borettslags-

andelene. Skjev fordeling av fellesgjeld kan gi en indikasjon om risikoen for mislighold.

Endringene trer i kraft 1. januar 2011. Revisorforeningen venter på en tilbakemelding fra departementet om de nye kravene må følges i årsregnskapet for 2010, slik pressemeldingen indikerer.

Forslag til NBS Sikring av regnskapsmateriale

NRS har sendt på høring et utkast til norsk bokføringsstandard (NBS) om sikring av regnskapsmateriale. Standarden omhandler kriterier som må oppfylles for at sikringen av regnskapsmaterialet skal anses å være betryggende. Standarden omtaler i tillegg til generelle sikringstiltak også reglene om sikkerhetskopiering, samt lukking av regnskapsperioder ved elektro-

nisk oppbevaring av bokførte opplysninger. Standarden omhandler ikke krav til filformat for elektronisk regnskapsmateriale.

NRS foreslår at standarden får virkning for oppbevaringspliktig regnskapsmateriale for regnskapsår som begynner 1. januar 2013 eller senere.

Nye kontonumre for betaling av mva mv.

Fra 1. januar 2011 skal det benyttes nye kontonumre for inn- og utbetaling av merverdiavgift, arveavgift og petroleums-skatt.

De nye kontonumrene finner du på: skatteetaten.no/no/Artikler/2010/

Ikke mva på underleverandørs drift av pasienthotell

Skattedirektoratet vurderte i BFU 25/10 om et selskap som skulle drive pasienthotell for et sykehus omsatte en unntatt helsetjeneste eller en avgiftspliktig administrasjonstjeneste. Direktoratet vurderte at dette ikke var en administrativ tjeneste, siden selskapet fikk betaling pr. pasientdøgn. Direktoratet kom til at selskapets vederlag fra sykehuset for å losjere og forpleie sykehusets pasienter og pårørende med krav på opphold på sykehuset, må anses som vederlag for en unntatt helsetjeneste etter merverdiavgiftsloven.

Tjenester som ikke utføres av helsepersonell

I forbindelse med en sak om beredskapstjenester i Norges Røde Kors har Finansdepartementet kommet til at det ikke kan oppstilles noe absolutt krav om at avgiftsunntaket for helsetjenester i merverdiavgiftsloven kun kan gjelde tjenester som blir omsatt av autorisert helsepersonell eller under kontroll og tilsyn av slikt personell. Uttalelsen endrer et tidligere standpunkt inntatt av Skattedirektoratet i 2008.

Revisorer skal kontrollere godtgjørelser i finanssektoren

Finansdepartementet fastsatte 1. desember 2010 en forskrift om godtgjørelsesordninger i finansforetak. Det ble gjort enkelte endringer i forskriften 20. desember. Finansforetakene skal fastsette en godtgjørelsesordning som skal fremme god styring av og kontroll med foretakets risiko, motvirke høy risikotaking og bidra til å unngå interessekonflikter. Forskriften angir rammer for godtgjørelsesordningene.

Foretakets interne eller eksterne revisor skal kontrollere at reglene følges. Revisorforeningen ga innspill om dette i høringen. Det ble delvis tatt hensyn til innspillene etter forskriftsendringene 20. desember, men det er fortsatt ikke helt klart hvordan særlig den eksterne revisoren skal utføre denne kontrollfunksjonen. Revisorforeningen vil vurdere behovet for veiledning til medlemmene.

Høring om endrede saksbehandlingsregler for fusjoner og fisjoner

Som ledd i gjennomføring av direktiv 2009/109/EF, har Justisdepartementet sendt på høring forslag til endring av saksbehandlingsreglene for fusjoner og fisjoner i allmennaksjeloven og aksjeloven.

Gjennomføringsfristen for direktivet er 30. juni 2011.

Finanstilsynet om revisors erstatningsansvar

Finanstilsynet ser for seg i sin nye strategiplan for 2010–2014 at en ansvarsbegrensning i norsk rett vil bli vurdert innen fire år. Finanstilsynet sier at revisors erstatningsansvar har blitt ansett som en av hindringene for å få flere aktører inn i markedet.

Finanstilsynet vil i strategiperioden prioritere tilsyn med revisorer i foretak av all-

menn interesse, trappe opp samarbeidet med revisortilsynsmyndigheter i andre land, prioritere tilsyn med de største regnskapsførerselskapene, med særlig oppmerksomhet knyttet til utkontraktering, og videreføre samarbeidet med bransjeorganisasjonene om periodisk kvalitetskontroll.

Les mer på: revisorforeningen.no/d9529375

Merverdiavgift og skole-PC

Videregående skoler som er pålagt å holde elevene med digitale læremidler og digitalt utstyr, skal ikke beregne merverdiavgift på egenandel som innbetales fra elev for å motta bærbar PC.

Skattedirektoratet legger vekt på at PC-tilgang er blitt en lovfestet rettighet på linje med retten til videregående undervisning. Dersom skolen velger å oppfylle sin forpliktelse ved å tildele bærbar PC mot egenandel, antar direktoratet at PC-tildelingen vil falle inn under unntaket i merverdiavgiftsloven for varer eller tjenester som omsettes som et naturlig ledd i ytelsen av undervisningstjenester. Dette vil omfatte fylkeskommunale videregående skoler og offentlig godkjente private videregående skoler med rett til statstilskudd etter privatskoleloven. Innkjøp av PC-ene vil være kompensasjonsberettiget etter kompensasjonsloven.

Ikke tilleggsskatt for Crew-aksjonærer

Aksjene i Crew er notert på Oslo Børs og selskapet er registrert i Canada. Om selskapet er i eller utenfor fritaksmetoden, avgjøres ikke ut fra registrering, men ut fra hvor selskapet er skattemessig hjemmehørende. Skatteetaten har lagt til grunn at selskapet er hjemmehørende i Storbritannia. Mange aksjeeiere har ikke vært klar over dette, og har uriktig krevd fradrag for tap ved realisasjon av aksjer i selskapet basert på fritaksmetodens unntaksregel i skatteloven § 2–38 tredje ledd bokstav c (tap på porteføljeaksjer utenfor EØS).

Skattedirektoratet har i en uttalelse 23. desember 2010 kommet til at skattyters uriktige oppfatning av hvor Crew er hjemmehørende, normalt må anses som et unnskyldelig forhold til vurderingen om det skal ilegges tilleggsskatt. I slike saker skal tilleggsskatt derfor ikke ilegges. Revisorforeningen har tidligere påpekt problemstillingen og tatt dette opp.

Revisors begrunnelse skal sendes skattekontoret

Revisorforeningen minner om revisors plikt etter revisorloven § 6–2 til å sende kopi av begrunnelse for unnlatte bekreftelser etter ligningsloven til skattekontoret. Begrunnelsen skal sendes den revisjonspliktige i nummerert brev etter revisorloven § 5–4. Skatteetaten ser alvorlig på de tilfellene hvor revisorene ikke oppfyller denne plikten, og vil derfor fortløpende vurdere innberetning av slike forhold til Finanstilsynet.

Skatt Nord har konstatert at de har mottatt langt færre begrunnelser fra revisorene enn det antall RF-skjemaer som mangler signatur fra revisor, og mener at det må være mange revisorer som ikke har sendt inn revisorbrev. Les mer på: revisorforeningen.no/d9483344 og revisorforeningen.no/d9483747

Partnere søkes!

Velrenommert revisjonsselskap med kontorer i Oslo og Trondheim samt med sterk internasjonal tilknytning, ønsker å utvide virksomheten. Det søkes kontakt med Partnere/Senior Managere som ønsker å bli med på videreutviklingen av selskapet.

Alle henvendelser behandles konfidensielt.

Bill. mrk. 1/2011-1

Justert SA 3801 om revisors kontroll av skatter

Revisjonskomiteen har justert SA 3801 «Revisors kontroll av rapportering om grunnlag for skatter og avgifter» som følge av endringer i revisorloven og i ISA-ene. Endringene gjelder i hovedsak avsnittet om vesentlighet og avsnittet om revisors rapportering.

Revisjonskomiteen vurderer kravene i ISA 320 «Vesentlighet ved planlegging og gjennomføring av en revisjon» slik at det ikke er et krav om å kvantifisere en vesentlighetsgrense for planlegging og gjennomføring for særattestasjonene omhandlet i SA 3801. Den justerte

attestasjonsstandarder legger opp til at revisor må anvende andre og mer omfattende kontrollhandlinger enn vesentlighetsgrensen for revisjon av årsregnskapet nødvendigvis skulle tilsi.

Det nye kravet i revisorloven § 6–2 fjerde ledd om at revisor skal sende kopi av begrunnelsen for manglende underskrift på næringsoppgaven og/eller kontrolloppstillingen til skattekontoret, er nå innarbeidet i SA 3801.

Den justerte standarden kan lastes ned fra revisorforeningen.no.

Avgiftsmessig vurdering av tiltakene «Avklaring» og «Oppfølging»

NAV har konkurranseutsatt de arbeidsrettede tiltakene avklaring, arbeidsrettet rehabilitering og oppfølging.

«Avklaring» går ut på å yte bistand til deltakerne slik at disse selv skal få økt bevissthet om vurdering og avklaring av sin arbeidsevne. «Oppfølging» skal gi deltakerne individuelt tilrettelagt oppfølgingsbistand som er nødvendig for å komme i eller beholde lønnet arbeid, eventuelt gjennomføre et arbeidsrettet tiltak. «Arbeidsrettet rehabilitering» skal styrke den enkel-

tes arbeidsevne og bidra til mestring av helserelaterte og sosiale problemer som hindrer deltakelse i arbeidslivet.

Skattedirektoratet avklarte i februar at arbeidsrettet rehabilitering er omfattet av avgiftsunntaket for undervisningstjenester. I et brev til NAV 11. oktober 2010 legger Skattedirektoratet til grunn at også «avklaring» og «oppfølging» er omfattet av avgiftsunntaket i merverdiavgiftsloven § 3–5.

Overtidsbruk – meningsløst byråkrati

Endret praksis for søknad om utvidet overtidsbruk i årsoppgjørperioden for revisorer og regnskapsførere har medført mye merarbeid. Mot tidligere én søknad fra bransjens hovedorganisasjoner, risikerer Arbeidstilsynet nå å få opptil 3500 søknader fra enkeltfirmaer.

I et brev til statsråd Hanne Bjurstrøm 4. januar, omtaler Revisorforeningen og NARF den nye praksisen som en meningsløs byråkratisering av søknadsprosessen:

«Denne nye praksisen medfører et betydelig merarbeid – både på avsendersiden og ikke minst for mottaks- og behandlingsapparatet i Arbeidstilsynet. Vi snakker her om et antall søknader i størrelsesorden opp mot 3500. I en tid hvor forenklinger for næringslivet står høyt på agendaen,

fortoner dette seg for oss som et meningsløst byråkrati, særlig sett hen til at verken faktum eller resultat endres i forhold til da foreningene sendte og fikk innvilget felles søknad på vegne av de samme bedriftene».

For kommende år ber Revisorforeningen og NARF om at statsråden tar grep for å avbyråkratisere søknadsprosessen. NARF og Revisorforeningen anmoder om at det for kommende år gis en forskrift om unntak fra overtidsreglene, alternativt at Arbeidstilsynet gis utvidede fullmakter til å kunne behandle fellessøknad fra bransjene i tråd med tidligere praksis.

Les hele brevet på revisorforeningen.no. Brevet gir også en utførlig beskrivelse av prosessen som har ledet frem til at saken nå er løftet opp på statsrådens bord.

Oppdatert veiledning: Dokumentasjon ved revisjon av små foretak

Revisorforeningen har som følge av implementeringen av ISA-ene, oppdatert veiledningen om dokumentasjon ved revisjon av små foretak. Medlemmer i Revisorforeningen kan laste ned den oppdaterte veiledningen fra revisorforeningen.no under menyen «Faglig informasjon» – «Revisjon» (i menyen til høyre på siden) – Veiledning – dokumentasjon ved revisjon av små foretak.

Produktforbedringer i RavnInfo.no

RavnInfo.no leverer foretaksinformasjon på nettet og Revisorforeningen har avtale med selskapet som gir medlemmene i foreningen rabatter. Noter er nå inkludert i den økonomiske informasjonen fra RavnInfo og disse omfatter daglig leder, revisorhonorar, styrehonorar og rådgivnings/konsulenthonorar. Det er lagt ut noter fra flere år tilbake. RavnInfo har fått flere forespørsler fra brukerne om å legge til forkortelse for selskapsform. I «avansert søk» på selskapsformer finnes derfor nå fullt selskapsnavn med den aktuelle forkortelsen bak navnet. For kunder med tilgang til eiendomsregisteret er nå også «Min side» opprettet – her finnes historikk over egne uttrekk de siste tre månedene.

Private virksomheter som utfører tjenester etter barnevernloven

Ingen private virksomheter som yter tjenester etter barnevernloven, verken i form av barneverninstitusjoner eller andre tiltak, omfattes av kompensasjonsordningen for merverdiavgift. Det har Skattedirektoratet presisert i et brev av 10. november 2010. Ifølge en tidligere uttalelse var institusjonstjenester levert direkte til Oslo kommune omfattet av kompensasjonsordningen.

Medlemsfordeler i Revisorforeningen

- Spørretjeneste på revisorforeningen.no innen fagområdene skatt, avgift, revisjon og regnskap (gjelder ikke studentmedlemmer).
- Elektronisk nyhetsbrevtjeneste på revisorforeningen.no.
- Nettutgaven av fagtidsskriftet Revisjon og Regnskap med åtte utgivelser pr. år.
- Aktuelle kurs over hele landet med gode medlemsrabatter.
- Rabatter på alle våre fagbøker.
- Rabatterte bedrifts- og privatforsikringer: bil-, reise-, innbo-, personal- og pensjonsforsikringer, ansvarsforsikring m.m. Alle forsikringsavtalene finner du i «Verktøykassen» på revisorforeningen.no.
- Nyttige råd og tips om bl.a. etablering og drift av revisjonsfirma, personal, HR, HMS, profilering av egen virksomhet m.m. Du finner informasjonen i «Verktøykassen» på revisorforeningen.no
- Medlemskap i en organisasjon som:
 - arbeider for å sikre best mulige rammevilkår for revisor og for profesjonen.
 - arbeider for å heve revisoryrketts omdømme og fagets status.
 - arbeider for å få mest mulig hensiktsmessige og effektive rammevilkår for næringslivet.

Pr. oktober hadde Revisorforeningen 4843 medlemmer fordelt på ordinære medlemmer (3759), praksismedlemmer (195) og studentmedlemmer (889).

Tiltak mot kontantøkonomi

For å redusere bruken av kontante betalingsmidler har Stortinget vedtatt at privatpersoner kan gjøres medansvarlige for unndratt skatt og merverdiavgift ved kjøp av tjenester. Private oppdragsgivere som kjøper tjenester og tilhørende varer, kan gjøres medansvarlige for skatt og merverdiavgift som den som leverer tjenesten har unndratt, dersom kjøpesummen overstiger 10 000 kroner og kjøperen ikke har betalt via bank, jf. skattebetalingsloven § 16–50.

Det ble også vedtatt å nekte fradragrett for kostnader som ikke er betalt via bank, hvis beløpet er over 10 000 kroner. Dette omfatter både nektelse av inntektsfradrag etter skatteloven og fradrag for inngående avgift

etter merverdiavgiftsloven, jf. skatteloven § 6–51 og merverdiavgiftsloven § 8–8.

Lovendringene trådte i kraft 1. januar 2011 sammen med utfyllende forskrifter.

Les mer på: revisorforeningen.no/d9529593.

Samarbeidende Revisorer og Deloitte slås sammen

Styrene i de to revisjons- og rådgivningsfirmaene Samarbeidende Revisorer (SR) og Deloitte har vedtatt å gjennomføre en prosess som medfører at de to selskapene blir slått sammen fra 1. juni 2011. Sammenlåingen innebærer at SR fortsetter lokalt som før, under navnet Deloitte.

Fisjonsfordring omfattes ikke av aksjeloven § 8–7

I en bindende forhåndsuttalelse avgitt 21. desember 2010 (BFU 31/10) konkluderer Skattedirektoratet med at en fordring som oppstod i forbindelse med fisjon av et selskap, ikke omfattes av aksjeloven § 8–7 om kreditt til aksjeeiere mv. Fisjonen kunne derfor gjennomføres skattefritt. Dette er en endring av det direktoratet uttalte i BFU 89/03.

Les mer på: revisorforeningen.no/d9529557

DnR medlemsfordeler:

Bankavtale med Storebrand Bank

Det er inngått bankavtale med Storebrand Bank som sikrer medlemmer i Revisorforeningen gebyrfrie tjenester og svært konkurransedyktige vilkår på dagligbank, plassering og lån.

Avtalen mellom Storebrand Bank og Revisorforeningen har som formål å sikre medlemmene gebyrfrie tjenester og vilkår både på dagligbank, plassering og lån som er blant de beste det er mulig å oppnå i markedet. Storebrand Bank er en direktebank med et komplett produkt- og tjenestetilbud for privatpersoner og små bedrifter. Banken vant kundeserviceprisen i sin bransje i 2010, og tilbyr en moderne nettbank for sine kunder.

En rekke fordeler er spesielle for kunder under bransjeavtalen med Revisorforeningen. Vi nevner blant annet:

- Årlig engasjementsanalyse. Storebrand Bank sender deg årlig engasjementsanalyse med konkrete råd om hvordan du kan forbedre økonomien i ditt kunde-forhold/dine engasjement med banken.
- Gratis etablering av boliglån/boligkreditt. Gratis MasterCard Black kredittkort Inkludert reise- og avbestillingsforsikring uten egenandel.

- Bransjekonto med flytende rente. Gebyrfri lønnskonto med Visa (debetkort) med gunstig rente for innskudd opp til 500 000.
- Bransje plasseringskonto med flytende rente. For innskudd over 500 000 med meget gunstig rente og rentegaranti som garanterer en rente blant de tre beste av Norges ti største banker.
- Boliglån/Boligkreditt med flytende rente. En av markedets beste renter med rentegaranti som garanterer en rente blant de tre beste av Norges ti største banker. Gjelder lån med pant i bolig innenfor 75 % av boligens verdi.

Lån og gratis MasterCard forutsetter at man aktivt benytter Storebrands dagligbank med Visa-kort, og i tillegg har løpende inntekter til lønnskonto. Det kan foruten lønn være pensjon eller annen løpende inntekt. Storebrand Bank kan gi nærmere opplysninger om dette om man skulle være i tvil.

Studentmedlemmer

Alle fordelene – inkludert kredittkortet MasterCard Black – er også tilgjengelige for studentmedlemmer. I forhold til eksempelvis gratis kredittkort, vil det være krav om løpende inntekt. Inntekt kan i denne sammenheng være eksempelvis studielån/stipend innsatt på lønnskonto i Storebrand Bank.

Næringskunder

Storebrand Bank har som mål å tilby mindre bedrifter og deres eiere en enkel og oversiktlig bankhverdag. Revisjonsfirma som ønsker tilbud fra Storebrand Bank i forhold til firmaets behov for banktjenester, bes ta direkte kontakt med Storebrand Bank for et uforpliktende tilbud.

Kontaktinformasjon Storebrand Bank

Mer informasjon om avtalen og tilbudet fra Storebrand Bank finnes i Verktøykassen på revisorforeningen.no, eller du kan kontakte Storebrand Banks kundesenter på tlf. 22 31 15 15.

Frivillig revisjon – ny brosjyre

Revisorforeningen har laget en brosjyre som medlemmene kan benytte i kommunikasjonen med klienter de ønsker å beholde når revisjon blir frivillig fra 2011. Hovedbudskapet i brosjyren er at behovet for revisjon ikke endres selv om den lovbestemte plikten fjernes. Revisjon gir selskapet et kvalitetsstempel hos både kunder, leverandører, samarbeidspartnere, långivere og andre som selskapet er avhengig av, og minsker risikoen for at eier og ledelse får ubehagelige overraskelser. Valget er det selvsagt klienten som må ta, men det er viktig å forstå betydningen et eventuelt fravalg kan ha for tiliten til selskapet og kvalitetssikring av interne rutiner og eksternt rapportering.

Forhold som klienten bør vurdere er blant annet:

- Hva sier banken om eventuelt bortfall av revisjon og står det noe relatert til dette i ev. låneavtaler?
- Hvordan vil hovedleverandører og viktigste kunder reagere på ev. bortfall av revisjon?
- Er selskapet i nærheten av størrelsesgrensene for revisjonsplikt?
 - Finnes planer for kapitalendringer, fusjon eller fisjon – og hva har ev. bortfall av revisjon å si for disse planene?
 - Mottas offentlige tilskudd eller lignende som krever en revisorbekreftelse?

Brosjyren kan lastes ned fra: revisorforeningen.no/d9529323

Autorisasjon som regnskapsfører

Vi som revisorer har utdanning og kompetanse som gjør oss meget konkurranse-dyktige på områder som regnskapsføring/bistand med utarbeidelse av årsregnskap og ligningspapirer mv. Mange av medlemmene våre har allerede tatt ut autorisasjon som regnskapsfører, noe flere bør vurdere å gjøre dersom man ønsker å posisjonere seg i dette markedet.

Revisorforeningen vil sørge for å kunne tilby et full-service tilbud til medlemmene også på regnskapsførerområdet. Dette vil omfatte tilpassede kurs, spørretjeneste, forsikringsordning, faglig informasjon/publikasjoner, kvalitetskontroll mv.

Revisorforeningen har en veiledning om praktiske spørsmål vedrørende autorisasjon som regnskapsfører som kan lastes ned fra: revisorforeningen.no/arch/_img/9528736.pdf

Den tar blant annet for seg:

- Hvilke tjenester må man være autorisert regnskapsfører for å utføre?
- Autorisasjon som regnskapsfører
- Autorisasjon som regnskapsførerselskap
- Organisering av regnskapsførervirksomhet
- Konsekvenser ved å ha autorisasjon

Revisorforeningen vil sørge for å kunne tilby et fullservice tilbud til medlemmene også på regnskapsførerområdet. Dette vil omfatte tilpassede kurs, spørretjeneste, forsikringsordning, faglig informasjon/publikasjoner, kvalitetskontroll mv.

Les også artiklene i denne utgaven av bladet: «Revisor som regnskapsfører» av statsautorisert revisor Erik Christoffersen (Echas Revisjon AS) og «Forbudet mot at revisor deltar i regnskapsføringen» av statsautorisert revisor Lars Preben Hind Angeremo (Finanstilsynet).

Unntak fra revisjonsplikt for små aksjeselskaper

Regjeringen går inn for å oppheve revisjonsplikten for aksjeselskaper med årlige driftsinntekter mindre enn fem millioner kroner. Det kan de gjøre allerede for regnskapsåret 2011. Morselskaper kan ikke velge bort revisjon.

Regjeringen la 17. desember 2010 frem lovforslag om revisjonsplikt for små foretak – Prop. 51 L (2010–2011). Siden Regjeringen har flertall på Stortinget, forventes lovforslaget å bli vedtatt omtrent slik det er fremmet, men det kan ikke utelukkes at det vil skje endringer under Stortingsbehandlingen. Vi venter at loven blir vedtatt en gang før sommeren 2011 og tidligst i februar. Det er ikke foreslått noe tidspunkt for når lovendringene skal tre i kraft. Loven kan tidligst settes i kraft når den er vedtatt i Stortinget og sanksjonert av Kongen. Regjeringen går inn for at selskapene skal kunne velge bort revisjon med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2011 eller senere.

Grensene for revisjonsplikt

Generalforsamlingen kan med flertall som for vedtektsendring *gi styret fullmakt* til å treffe beslutning om at selskapets årsregnskap ikke skal revideres etter revisorloven dersom:

1. driftsinntektene av den samlede virksomheten er mindre enn fem millioner kroner
2. selskapets balansesum er mindre enn 20 millioner kroner, og
3. gjennomsnittlig antall ansatte ikke overstiger ti årsverk.

Alle disse vilkårene må være oppfylt for at selskapet skal kunne velge bort revisjon. Fravalg av revisjon krever således ikke vedtektsendring, slik revisjonspliktutvalget hadde foreslått. Fullmakter til styret krever imidlertid det samme flertallet som for vedtektsendringer. Et mindretall i generalforsamlingen som representerer mer enn en tredel av den møtende aksjekapitalen eller stemmene, kan trekke tilbake en tidligere fullmakt til styret om å velge bort revisjon.

En beslutning om å velge bort revisjon kan tidligst treffes med virkning for det regnskapsåret selskapet er inne i når beslutningen treffes. Overskrides grensene for driftsinntekter, balansesum eller årsverk, skal selskapets årsregnskap for påfølgende regnskapsår revideres.

Revisjonsplikt for konsernselskaper

Alle morselskaper har revisjonsplikt. Aksjeselskaper som er morselskap i konsern, skal fortsatt ha revisjonsplikt uavhengig av størrelse. Det går klart frem i proposisjonen pkt. 6.4.9.8. Dette har imidlertid ikke kommet med i selve lovforslaget. Revisorforeningen har fått bekreftet fra Finansdepartementet at det er en feil. Vi vil følge opp at dette blir rettet.

Størrelsesgrensene skal ikke vurderes på konsolidert nivå. Morselskap skal, som sagt, ha revisjon uavhengig av størrelse. Datterselskaper kan velge bort revisjon på linje med andre aksjeselskaper.

Konsekvenser av at morselskapet må revideres. I de tilfellene der datterselskaper ikke har revisjonsplikt, vil det likevel som regel være nødvendig med revisjon av disse. Dette følger blant annet av at revisor for morselskapet må uttale seg med høy grad av sikkerhet om opplysningene som følger kravene i regnskapsloven paragraf 7–15 om resultat og egenkapital i datterselskap. I tillegg vil revisor måtte ha tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis knyttet til eventuelt inntektsført utbytte, verdi- eller nedskrivingsplikt på bokført verdi av aksjene i datterselskapene og eventuelle forpliktelser morselskapet måtte ha knyttet til datterselskaper.

Krav fra minoritetsaksjonærer om revisjon

En aksjeeier kan fremsette forslag for generalforsamlingen om begrenset revisjon av selskapets årsregnskap for forrige regnskapsår. Får forslaget tilslutning av aksjeeiere som har minst en tidel av den aksjekapitalen som er representert på generalforsamlingen, skal tingretten på begjæring fra

én eller flere aksjeeiere beslutte at det skal foretas begrenset revisjon.

Pålegg om revisjon

Ligningsmyndighetene kan pålegge at ett eller flere årsregnskap revideres dersom skattyters årsregnskap er fastsatt i strid med bestemmelser i eller i medhold av regnskapsloven eller bokføringsloven eller god regnskapskikk eller bokføringskikk. Dette er en vesentlig endring fra revisjonspliktutvalgets forslag, som gikk ut på at revisjon kunne pålegges ved vesentlig overtredelse av merverdiavgiftsloven, ligningsloven eller bokføringsloven. Revisjon kan pålegges aksjeselskaper som har valgt bort revisjon, og «aksjeselskapsliggende» NUFer som ikke har revisjonsplikt.

Revisjonsplikt for andre selskapsformer

Det gjelder i dag revisjonsplikt for alle kommandittselskaper der komplementaren er en juridisk person med begrenset ansvar og ansvarlige selskaper der samtlige deltakere er juridiske personer med begrenset ansvar. Disse får nå unntak fra revisjonsplikt på linje med aksjeselskaper.

Visse foretak vil fortsatt være pålagt revisjonsplikt uavhengig av størrelse eller etter særskilt bestemmelse i andre lover eller forskrifter. Det gjøres ikke noen endringer på dette punktet. Blant de som fortsatt vil ha revisjonsplikt uavhengig av størrelse, er stiftelser, foretak som er underlagt tilsyn av Finanstilsynet og advokater.

Revisjonsplikt for NUF

Utenlandske foretak som driver virksomhet i Norge, er i de fleste tilfeller regnskapspliktige etter regnskapsloven. Slike foretak er normalt registrert som norskregistrert utenlandsk foretak (NUF). Det

Revisjonsplikt for revisorer og regnskapsførere

Ikke alle revisorer og regnskapsførere har revisjonsplikt etter de gjeldende reglene. Unntak gjelder i dag for revisorer og regnskapsførere som driver virksomheten i enkeltpersonforetak og som har årlige driftsinntekter under fem millioner kroner. Nå foreslår Regjeringen at også disse skal ha revisjon. Denne utvidelsen av revisjonsplikten blir foreslått i lovproposisjonen om unntak fra revisjonsplikt for små aksjeselskaper, der det står at ingen av unntakene fra revisjonsplikt skal gjelde for foretak som er under tilsyn av Finanstilsynet. Revisorene og regnskapsførerne har allerede regnskapsplikt etter en tilsvarende særbestemmelse i regnskapsloven om regnskapsplikt for foretak som er under tilsyn av Finanstilsynet.

blir ikke gjort noen endringer i revisjonsplikten for disse foretakene. Revisjonsplikt inntreffer dersom driftsinntektene av den samlede virksomheten i Norge er fem millioner kroner eller mer. Driftsinntekter i andre land teller ikke med.

Grensene for balansesum og antall ansatte som gjelder for aksjeselskaper, skal etter forslaget ikke gjelde for NUFer. Revisjonsplikt skal heller ikke gjelde for små NUFer der det aktuelle utenlandske foretaket er et morselskap.

Attestasjoner etter aksjeloven

Alle krav om revisorbekreftelser med hjemmel i aksjeloven beholdes. Det blir ikke gjort noen endringer i de bestemmelsene i aksjeloven som krever at en revisor skal bekrefte innbetaling av aksjeinnskudd, verdien på tingsinnskudd og så videre. Disse bekreftelsene skal fortsatt gis av en revisor som er godkjent etter revisorloven.

Attestasjoner etter annen lovgivning

Det gjøres heller ikke endringer i krav til revisorbekreftelser i annet regelverk. En viktig gruppe her er regelverk for ulike offentlige tilskuddsordninger, blant annet søknader om Skattefunn-midler.

Underskrift på næringsoppgaven og kontrolloppstillingen

Næringsoppgaven skal bare underskrives av revisor i foretak som har plikt til å ha revisor. Det gjelder også i dag. I proposisjonen skriver departementet at «plikt til å ha revisor» også gjelder selskaper under grensene, men som ikke har fravalgt revisjon. Det samme skal gjelde for kontrolloppstillingen til lønnsoppgaven. Det vil bli klargjort i forskriften om levering av lønnsoppgave.

Melding til Skatteetaten og Regnskapsregisteret

Selskapene må opplyse særskilt i næringsoppgaven og i skjema som skal sendes inn til Regnskapsregisteret i tilknytning til årsregnskapet, om de har valgt bort revisjon av årsregnskapet og om de har benyttet autorisert regnskapsfører.

Evaluering

I proposisjonen sier Regjeringen at de nye reglene skal evalueres «etter noe tid» for å kartlegge positive og negative erfaringer med ordningen.

Pressemeldingen og lovforslaget om unntak fra revisjonsplikt for små aksjeselskaper kan lastes ned fra finansdepartementets nettsider: regjeringen.no/nb/dep/fin/pressemeldinger

GRENSEN: Grensen for revisjonsplikt går også på at gj.snittlig antall ansatte ikke overstiger ti årsverk.

Revisorforeningens Firmaforum:

Utfordringer og muligheter

Selv om bortfall av revisjonsplikten for de minste aksjeselskapene kan gi utfordringer for mange revisorer og revisjonsselskaper, gir det også nye muligheter siden revisor har kompetanse og anledning til å levere andre tjenester enn en fullstendig revisjon.

Revisorforeningen har etablert nyskapingen Firmaforum som vil være en møteplass der store og små revisjonsfirmaer kan diskutere muligheter og utfordringer knyttet til revisjonsvirksomheten. Første firmaforum ble avholdt på Hotel Bristol i Oslo 14. januar med over 200 påmeldte. I de påfølgende dagene ble Firmaforum avholdt i Stavanger, Trondheim, Bergen og Bodø.

Fokus på det første Firmaforum var naturlig nok bortfall av revisjonsplikten og hvilke muligheter og utfordringer det gir.

Det fremlagte forslaget gir utfordringer for mange revisjonsselskaper, men også nye muligheter siden revisor har kompetanse og anledning til å levere mange andre tjenester enn en fullstendig revisjon. Dette gjelder for eksempel regnskapsførertjenester, attestasjonsoppdrag og andre rådgivningstjenester.

Outsourcing av økonomifunksjoner er for øvrig et område i sterk vekst. Slike oppdrag kommer imidlertid ikke av seg selv og det er viktig for revisorene å ta seg tid til å kommunisere med klientene for å finne ut hvilke behov det er på sikt. Levevansene må altså tilpasses etter deres behov.

En undersøkelse fra Sverige blant små og mellomstore selskaper viser klart at revisorene ikke er gode nok til å tydeliggjøre tjenestene de kan tilby og situasjonen er neppe veldig forskjellig i Norge.

Revisjonsselskapene må også analysere hva de ønsker å gjøre i fremtiden. Selv om det er riktig for ett selskap å starte med regnskapsførervirksomhet, behøver det ikke være riktig for andre. Operasjonelt fungerer for eksempel regnskapsføring helt forskjellig fra revisjon og eventuell ny virksomhet krever investeringer i både mennesker og utstyr.

Når det gjelder medlemservice, jobber Revisorforeningen med å:

- Utarbeide veiledning, info mv. om andre tjenester

- Gi fullservice tilbud til regnskapsførere
- Gi medlemsveiledning og utarbeide brosjyrer
- Utarbeide skjemaer, standarder, oppdragsavtale mv.
- Opprette egen ressursgruppe for regnskapsføring
- Gi informasjon om god regnskapsføringsskikk
- Opprette kvalitetskontroll
- Inngå innkjøpsavtaler
- Tilby et fullverdig kurstilbud for regnskapsførere

Revisor og regnskapsføring på web

Regnskapsføring er opprettet som et nytt fagområde under faglig informasjon på revisorforeningen.no. Regnskapsføring er også opprettet som en egen kategori i spørretjenesten. Der legges det også ut «ofte stilte spørsmål og svar». Revisorforeningen oppfordrer medlemmene til å bruke spørretjenesten om de spørsmål de har om regnskapsføringstjenester.

Tilbud til medlemmene på regnskapsførertjenester

Cand.jur. Tony Caffrey er ansatt på engasjement i Revisorforeningen frem til 30. juni 2011 for å arbeide med foreningens tilbud til medlemmene på regnskapsføringstjenester. I tillegg til å betjene medlemmene via spørretjenesten, vil Tony arbeide spesielt med å utvikle hjelpemidler for medlemmer som vil tilby regnskapsføringstjenester. Tony har det siste året hatt et vikariat i NARF hvor han har arbeidet blant annet med nevnte områder. Han tiltrådte stillingen 10. januar.

